

XIV. Позняк Володимир Тимофійович

Відомий український історик народився 21 вересня 1930 року в селі Лиса Гора Первомайського району, що на Миколаївщині, в селянській родині. Після відмінного закінчення Лисогірської середньої школи успішно, з відзнакою, завершив навчання на історичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Шевченка. Потім декілька (п'ять) років працював у київських музеях.

Отож, з 1950 року і до останніх своїх днів доля Володимира Тимофійовича була так чи інакше тісно пов'язана з Київським університетом: спершу він студент, а потім – викладач, старший викладач, доцент, доктор історичних наук, професор. Заслужений працівник вищої школи України.

Коли спитати багатьох колег, які добре знають В.Т. Позняка, що характерно для нього – викладача, науковця, людини, товариша, то можна почути про його творчий неспокій та горіння, про душевні щедроти й доброзичливість, обдарування й ерудицію. І все це насправді було так. Усе це разом узятє, всебічно і сповна характеризувало цю добре знану свого часу в Україні людину, фахівця.

Володимир Тимофійович належав до покоління, яке формувалося і вирушало в самостійне життя у надзвичайно нелегкі й складні повоєнні роки, до того ж тоді не так просто, як тепер інколи пишуть, було підхопити естафету понівечених і масово знищених старших поколінь. Так, його батькові-колгоспнику, що немало років самовіддано й чесно працював на артільній ниві, не судилося повернутися з війни. Він віддав життя за честь своєї Вітчизни, сподівався на щасливу долю дітей і онуків.

Володимир Тимофійович
Позняк

Його син Володимир добре запам'ятав батьківські заповіді: бути чесним, працьовитим, палко любити рідну землю, йти в усьому вперед. І дотримувався їх усе своє свідоме життя.

Де б не був В.Т. Позняк, що б не робив, він у все вкладав частку своєї душі, сумління. Ще в школі він проявив себе як здібний і старанний учень, активіст. Шкільна комсомольська організація добре організувала роботу серед учнів, багато зробила, щоб школа стала передовою. Її керівника, секретаря, обрали членом Лисогірського райкому комсомолу. Проявив себе і як керівник групи доповідачів райкому комсомолу.

Ставши студентом, він наполегливо і методично працював над собою, оволодівав знаннями. Цей допитливий і працелюбний студент був і першим активістом.

Робота на кафедрі історії партії стала для Володимира Тимофійовича доброю, плідною школою, базою його зростання як фахівця і людини. Без відриву від праці на кафедрі підготував і в листопаді 1966 року захистив кандидатську дисертацію.

У вересні наступного року був обраний на посаду доцента. У жовтні 1981 року захистив докторську дисертацію, а через рік став професором. Заслуженим працівником вищої школи України став незадовго до своєї смерті – наприкінці вересня 1993 року.

Професор В.Т. Позняк викладав історію КПРС, політичну історію ХХ століття, історію України, читав ряд спеціальних курсів, зокрема з проблем партійного будівництва, оргпартроботи та ін.

Займався науково-дослідною роботою. Керував науковими дослідженнями студентів, аспірантів, пошукачів, консультував докторантів. Був автором більше ста наукових публікацій: монографій, книг, статей. Підготував майже два десятки кандидатів наук. Багато років був заступником завідувача кафедри, членом кількох Спеціалізованих вчених рад для захисту кандидатських і докторських дисертацій з історії України і всесвітньої історії. Був членом редакційних колегій кількох часописів і всеукраїнських наукових збірників, трива-

лий⁷⁰ час виконував обов'язки Вченого секретаря Київського університету та ін.

В.Т. Позняк був активним членом товариства „Знання”, входив до його центральних керівних органів, був активним лектором і доповідачем.

Його знали в університеті, в Києві, в Україні як талановитого науковця і педагога. Серця студентів, аспірантів, пошукачів, усіх, з ким спілкувався, він завойовував глибоким знанням своєї справи, вмінням змістовно і цікаво подати матеріал, сформулювати глибоко вмотивовані і всебічні, логічні висновки.

Однак особливо виділявся тим, що ніколи не шкодував часу та енергії для роботи із студентською й аспірантською молоддю.² Передчасно відійшов у вічність Володимир Тимофійович – перший професор історії з корінних миколаївців, зразу ж після свого шістдесятиріччя, наприкінці вересня 1993 року. Його поховали в Києві на Байковому кладовищі, неподалік від могили свого земляка – Бориса Миколайовича Мозолевського.

Навесні 2004 року завершила свій земний шлях і вірна дружина Володимира Тимофійовича. Їхню справу продовжують діти: донька і син – талановиті київські науковці та педагоги.

¹ Див. докладніше: Спомин про цю непересічну особистість її безпосереднього земляка, який добре знав професора В.Т. Позняка, М.М. Шитюка. Його спомин вміщено в додатках наприкінці цієї книги-підручника.

² Див. докладніше: Тараненко В. Неспокій // Київський університет. – 1983. – 27 вересня. (Наші ювіляри – до 50-річчя від дня народження В.Т. Позняка).